

Advies van het Comité van de Regio's over het „Voorstel voor een verordening (EG) van de Raad betreffende het financieringsinstrument voor het milieu (LIFE)”

(1999/C 374/11)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S,

gezien de lijst van per 1 mei 1999 nog hangende Commissievoorstellen, waarvan de rechtsgrondslag en/of procedure door de inwerkingtreding van het Verdrag van Amsterdam is gewijzigd (SEC(1999) 581 def.);

gezien het voorstel voor een verordening (EG) van de Raad betreffende het financieringsinstrument voor het milieu (LIFE) [COM(1998) 720 def. — 98/0336 (COD) — voorheen 98/0336 (SYN)]⁽¹⁾;

gezien het besluit van de Raad van 18 mei 1999 om het Comité van de Regio's overeenkomstig artikel 265, 1e alinea, en artikel 175 van het EG-Verdrag over dit voorstel te raadplegen;

gezien het besluit van het Bureau van 15 juli 1998 om commissie 4 „ruimtelijke ordening, stadsbeleid, energie, milieu” met de voorbereiding van dit advies te belasten;

gezien de conclusies van de Commissie van 4 december 1998 (COM(98) 721 def.) over de mate waarin Verordening (EG) nr. 1404/96 van de Raad wordt uitgevoerd;

gezien het vorige advies over het Voorstel voor een verordening (EG) van de Raad tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1973/92 van de Raad inzake de oprichting van een financieel instrument voor het milieu (LIFE) (CDR 301/95), dat tijdens de zitting van 20 en 21 september 1995 is goedgekeurd (rapporteur: mevrouw Du Granrut, F, PPE)⁽²⁾;

gezien het door commissie 4 op 28 juni 1999 met algemene stemmen goedgekeurde ontwerpadvies (CDR 178/99 rev. 1 — rapporteur: de heer Maier, D, EA),

heeft tijdens zijn 30e zitting van 15 en 16 september 1999 (vergadering van 16 september) het volgende advies met algemene stemmen goedgekeurd.

1. Inleiding

1.1. Sinds 1992 is LIFE het centrale financieringsinstrument van de Europese Unie voor het milieu. Voordien waren er voor bepaalde sectoren of gebieden kleinschalige programma's met een bescheiden budget. Ondanks een aantal opmerkelijke successen bleek deze versnippering uiteindelijk niet goed te werken.

1.2. Evenals het vijfde milieuactieprogramma heeft LIFE van meet af aan een brede opzet gekend. Het is als zodanig onderdeel van een EU-strategie die alle compartimenten van de milieubescherming (natuur, water, afval, lucht) omvat en erop gericht is om deze te integreren in alle politieke en anderssoortige maatregelen op economisch gebied.

1.3. De in 1992 in werking getreden LIFE-verordening (EEG) nr. 1973/92 is bij Verordening (EG) nr. 1404/96 van de

Raad gewijzigd (LIFE II). De tweede fase van LIFE loopt op 31 december 1999 af. LIFE moet een belangrijke bijdrage leveren aan het verwezenlijken van de EU-milieudoelstellingen. Daarom is het de bedoeling om het programma in een derde fase (LIFE III), van 2000 tot 2004, voort te zetten.

1.4. In haar voorstel trekt de Commissie conclusies uit de met LIFE I en LIFE II opgedane ervaringen en doet zij voorstellen om LIFE vooral efficiënter en transparanter te maken.

2. Inhoud van het Commissievoorstel

2.1. LIFE III bestaat uit drie vastomlijnde actiegebieden: LIFE-natuur, LIFE-milieu en LIFE-derde landen.

2.2. LIFE-natuur is bedoeld om een bijdrage te leveren aan de totstandbrenging van het NATURA 2000-netwerk. Daarnaast moet het de richtlijn inzake de instandhouding van natuurlijke habitats en van wilde flora en fauna en die tot behoud van de vogelstand helpen uitvoeren. Voor ondersteuning komen vooral projecten in aanmerking waarmee natuurlijke habitats en populaties van bedreigde soorten in een „gunstige staat van instandhouding” worden gehouden.

⁽¹⁾ PB C 15 van 20.1.1999, blz. 4.

⁽²⁾ PB C 100 van 2.4.1996, blz. 115.

2.3. Nieuw bij LIFE-natuur zijn twee categorieën van begeleidende maatregelen: de zogenaamde „starter”-maatregelen voor projecten waarbij partners uit diverse landen zijn betrokken, en „co-op”-maatregelen, bedoeld om ervaringen uit te wisselen en aldus het opbouwen van netwerken van projecten met vergelijkbare thema's (bijvoorbeeld dezelfde soorten of dezelfde habitattypes) te vergemakkelijken.

2.4. LIFE-milieu moet een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van nieuwe technieken en methoden die het mogelijk maken om:

- a) milieuaspecten te integreren in de ruimtelijke ordening, vooral in het stedelijk milieu;
- b) voor duurzame industriële productie-activiteiten te zorgen, zodat de milieu-effecten hiervan tot een minimum beperkt worden;
- c) allerlei soorten afval te recyclen en afvalstromen rationeel te beheren;
- d) de milieu-effecten van producten te verminderen door productie, distributie en consumptie te integreren;
- e) nieuwe milieumaatregelen te ontwikkelen.

2.5. Op deze gebieden komen in de eerste plaats demonstratieprojecten voor ondersteuning in aanmerking. Dit zijn methoden en technieken die de onderzoeksfase inmiddels voorbij zijn maar nog niet door de industrie worden toegepast. In dit stadium kan een bepaalde techniek met behulp van een proefproject gedemonstreerd worden. LIFE-milieu slaat op deze manier een brug tussen onderzoek en praktische toepassing.

2.6. Verder ondersteunt LIFE-milieu voorbereidende en begeleidende maatregelen. Deze laatste maatregelen moeten voor een betere evaluatie, follow-up en verspreiding van resultaten zorgen.

2.7. LIFE-derde landen is erop gericht om derde landen aan de Middellandse Zee en de Oostzee technische hand- en spandiensten te verlenen bij de totstandbrenging van de op milieugebied noodzakelijke capaciteiten en administratieve structuren. Krachtens de LIFE-verordening gelden kandidaat-lidstaten niet als derde landen. Overeenkomstig de voorwaarden die in de associatieovereenkomsten zijn vastgelegd, mogen deze landen nu al wel deelnemen aan LIFE-natuur en LIFE-milieu.

2.8. Voor LIFE III (2000-2004) wordt in totaal 613 miljoen euro uitgetrokken. Hiervan is 47 % bestemd voor LIFE-natuur, 47 % voor LIFE-milieu en 6 % voor LIFE-derde landen. Met deze middelen worden de activiteiten voor een deel bekostigd (medefinanciering). De Gemeenschap betaalt 30 tot 50 %, bij bepaalde projecten voor natuurbehoud 75 %, en in het geval van begeleidende maatregelen zelfs 100 % van de totale kosten.

3. Conclusies

3.1. Het Comité van de Regio's juicht de voortzetting van LIFE toe.

3.2. Het is een goede zaak dat LIFE III een jaar langer duurt dan LIFE II, zodat de looptijd nu vijf jaar is. Hierdoor kunnen er beter projecten voor de middellange termijn worden gepland en hebben aanvragers en autoriteiten meer houvast bij het opstellen van plannen.

3.3. Ook de uitbreiding van het LIFE-budget doet het Comité genoegen (LIFE II: 450 miljoen ecu verdeeld over vier jaar; LIFE III: 613 miljoen euro verdeeld over vijf jaar), al is de hoeveelheid middelen nog altijd ontoereikend. Er wordt namelijk niet voldoende rekening gehouden met het toegenomen belang van milieubescherming in het EU-beleid, getuige ook het Verdrag van Amsterdam. Verder gaat de Commissie eraan voorbij dat LIFE nu al openstaat voor kandidaat-lidstaten, wat een veel groter aantal potentiële opdrachtgevers met zich meebrengt.

3.4. De Commissie heeft er goed aan gedaan de regels voor steunverlening in het kader van LIFE overzichtelijker te formuleren en de steuncriteria in de LIFE-verordening zelf op te nemen.

3.5. Ook het duurzaamheidsbeginsel zou echter in de Verordening opgenomen dienen te worden. Duurzame ontwikkeling zou in artikel 1 als één van de doelstellingen genoemd moeten worden om duidelijk te maken dat LIFE niet alleen een bijdrage moet leveren aan een gemeenschappelijk milieu- en duurzaamheidsbeleid, maar ook aan een evenwichtige, duurzame ontwikkeling, vooral met betrekking tot de integratie van duurzaamheidsbeginselen op andere beleidsterreinen en de toepassing en actualisering van wetgeving.

3.6. Er zou steun moeten worden gegeven aan projecten op het gebied van natuurbehoud die bedoeld zijn om de habitats en populaties van bedreigde diersoorten in de oude staat terug te brengen. In dit verband is het verbod om tijdens de broedperiode op vogels te schieten van belang.

3.7. Wat LIFE-natuur betreft, zijn de termijnen voor het indienen van voorstellen en voor de besluitvorming hierover met drie maanden vervoegd. Dit is een goede zaak, omdat deze projecten zo één vegetatieperiode eerder kunnen worden uitgevoerd.

3.8. Het Comité juicht het toe dat LIFE-milieu vooral op de volgende punten betrekking heeft:

— aandacht voor milieu in de ruimtelijke ordening;

- duurzame industriële productie;
- afvalverwerking;
- duurzaam productbeheer;
- ontwikkeling van nieuwe milieumaatregelen.

Wat duurzame productie betreft, zou de nadruk echter niet alleen op industriële, maar ook op ambachtelijke activiteiten moeten worden gelegd. Juist bij handwerkbedrijven en het MKB liggen grote kansen voor nieuwe, milieuvriendelijke oplossingen. Ook afvalverwerking dient op duurzame ontwikkeling gericht te zijn.

3.9. Lidstaten en regio's dienen een belangrijke rol te spelen bij de toewijzing van middelen. Het Comité heeft er vooral

kritiek op dat prioritair onderwerpen en voorbereidende en begeleidende maatregelen niet in nauw overleg met lidstaten en regio's worden vastgelegd. Lidstaten, regio's en gemeenten hebben hierdoor een veel te geringe speelruimte om projecten voor de middellange termijn te plannen en voor te bereiden.

3.10. Van de overheden die steun ontvangen wordt een veel te omvangrijke verslaglegging geëist. Om het beheer niet nodeloos ingewikkeld te maken zouden zij alleen over het hoogst noodzakelijke moeten rapporteren.

3.11. De onderhandelingen over LIFE III moeten zo snel mogelijk worden afgerond, zodat dit programma naadloos kan aansluiten op het op 31 december 1999 aflopende LIFE II-programma.

Brussel, 16 september 1999.

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
Manfred DAMMEYER